

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobkyně: **Port Service s.r.o.**, IČO: 28514734
sídlem Opatovická 160/18, Praha 1
zastoupena advokátem Mgr. Ing. Petrem Lhotským
sídlem Na Příkopě 988/31, Praha 1

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2019, sp. zn. 1474-5/2018-510000-12,
č. j. 2845/2019-900000-316,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2019, sp. zn. 1474-5/2018-510000-12, č. j. 2845/2019-900000-316, jakož i rozhodnutí Celního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 22. 10. 2018, č. j. 447173/2018-510000-12, **se zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Ing. Petra Lhotského, advokáta

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo částečně změněno, fakticky však zcela potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „**Celní úřad**“) ze dne 22. 10. 2018, č. j. 447173/2018-510000-12 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 294 odst. 1 písm. e) zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „**celní zákon**“) a za tento delikt jí byla podle § 294 odst. 2 písm. a) téhož zákona uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. Změna výroku provedená žalovaným spočívala toliko v úpravě přesného znění celního zákona, jež se na jednání žalobkyně vztahovalo – údaj o znění zákona do 28. 7. 2016 žalovaný nahradil údajem o znění od 31. 12. 2014, které bylo účinné v době, kdy mělo ke spáchání správního deliktu dojít.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v úvodu odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval předcházející průběh kontroly a řízení před Celním úřadem a shrnul rovněž odvolací námitky. Posléze se žalovaný věnoval otázce, jaká úprava a v jakém znění je pro posouzení věci rozhodná a vysvětlil, z jakého důvodu přistoupil ke změně prvostupňového rozhodnutí. Zároveň v této souvislosti uvedl, že pozdější úprava, vč. zákona o odpovědnosti za přestupky není pro žalobkyni příznivější.
4. K vlastní podstatě věci pak žalovaný předeslal, že se zcela ztotožňuje se závěrem Celního úřadu, podle kterého žalobkyně do podaného celního prohlášení č. 14CZ6100001E2RCAC1 dne 16. 9. 2014 uvedla nesprávné údaje a poskytla tak celním orgánům nesprávné a nepravdivé doklady k dovezenému zboží, čímž se dopustila správního deliktu. Žalovaný zdůraznil, že v podaném celním prohlášení byly uvedeny nesprávné údaje o původu zboží „TW“ - Tchaj-wan namísto správného „CN“ - Čínská lidová republika. Žalovaný zdůraznil, že potvrzení o původu zboží („*Certificate of origin*“) č. ED14FA08555, bylo s ohledem na výsledky šetření OLAF a institucí EU nepravé nebo zfalšované. Na předmětném JSD MRN 14CZ6100001E2RCAC1 je tak u položky č. 1 chybně deklarována země původu dovezeného zboží.
5. Žalovaný zde odkázal zejména na Zprávu OLAF No. AM 2016/009, č. případu OF/2015/1332, Informace č. OCM(2017)12896-30/06/2017 (dále jen „**Zpráva OLAF**“). Vysvětlil, že OLAF zahájil šetření případu týkajícího se úniku antidumpingového dovozního cla uvaleného na čínské spojovací prostředky dovážené přes Tchaj-wan na území Společenství. Šetření probíhalo ve spolupráci s Organem celního pátrání Tchaj-wanu (dále jen „**DOI**“), který poskytl OLAF údaje o zásilkách kontejnerů v souvislosti se zpětným dovozem spojovacích prostředků z tchajwanských svobodných pásem, kdy byly tyto zásilky původně dovezeny z Čínské lidové republiky. Žalovaný upozornil, že přílohou Zprávy OLAF je komplexní excelová tabulka informací získaných od orgánu DOI, ze které vyplývá ucelený řetězec událostí potvrzující uvedené závěry. Z těchto získaných informací je podle žalovaného zřejmé, že předmětné zboží má původ v Čínské lidové republice.
6. Žalovaný se též vyjádřil k námitce zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt v důsledku uplynutí promlčecí doby ve smyslu § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky. Podle žalovaného se s ohledem na větu druhou tohoto ustanovení promlčecí doba v délce 3 let od spáchání přestupku nepoužije, protože k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky. Je proto nutné použít dobu promlčení, resp. lhůtu pro zánik odpovědnosti za spáchaný správní delikt uvedenou v právní normě účinné v době spáchání tohoto deliktu tj. dle celního zákona ve znění do 31. 12. 2014.

7. Žalovaný nepřisvědčil ani tvrzenému naplnění liberačního důvodu podle § 298 odst. 1 celního zákona, pro jehož naplnění nestačí skutečnost, že odpovědný subjekt provedl z jeho hlediska plně standardní postup při plnění svých povinností. Připomněl, že žalobkyně se stala nepřímým celním zástupcem příjemce zboží dobrovolně, a to na základě svého uvážení. Sama si tak mohla stanovit podmínky, za kterých zastupování přijímá, když vyhodnocení rizika zůstává plně na ní. Za účelem prověření informací o původu zboží bylo např. možné podle čl. 12 celního kodexu podávat žádosti o závazné informace o původu zboží, které byly následně pro celní orgány ve vztahu k oprávněným osobám pro účely určení původu zboží závazné. Z výše uvedeného je zřejmé, že existovala zcela reálná, nikoliv jen hypotetická či v praxi nerealizovatelná, opatření, která mohla žalobkyně využít ve snaze zabránit uvedení nesprávných údajů do předmětného JSD.
8. K odvolací námitce poukazující na skutečnost, že v důsledku zrušení nařízení Rady (ES) č. 91/2009 nelze clo vybírat ani doměřit, žalovaný konstatoval, předmětem posuzované věci je pouze to, zda žalobkyně uvedla v celním prohlášení nesprávné údaje o původu dováženého zboží, čímž se dopustila příslušného správního deliktu. Skutečnost, zda jí bylo antidumpingové clo vyměřeno oprávněně, pak není předmětem tohoto řízení.

III. Obsah žaloby

9. Žalobkyně proti popsaným závěrům žalovaného brojila správní žalobou, v níž pod prvním žalobním bodem namítla, že ve věci došlo k prekluzi odpovědnosti za správní delikt. Žalobkyně poukázala na to, že podle § 298 odst. 3 celního zákona odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm celní úřad nezahájil řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl. Žalobkyně citovala části napadeného rozhodnutí i zprávy Celního úřadu o kontrole po propuštění zboží a upozornila, že jak žalovaný, tak Celní úřad své závěry opřeli o Zprávu OLAF a její přílohy.
10. Podle jejího názoru se tak Celní úřad o správním deliktu dozvěděl právě ze Zprávy OLAF ze dne 30. 6. 2017. Řízení o správním deliktu bylo zahájeno vydáním příkazu ze dne 8. 8. 2018, č. j. 282551/2018-510000-12. Řízení tak bylo podle žalobkyně zahájeno až po uplynutí jednoho roku ode dne, kdy se Celní úřad o správním deliktu dozvěděl.
11. Žalobkyně vznesla i další žalobní námitky, jejich obsah však pro větší stručnost již soud nerekapituloval, neboť se jejich věcným posouzením z důvodů vyložených dále nezabýval.
12. Závěrem pak žalobkyně navrhla, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu projednání.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

13. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě k namítané prekluzi v první řadě zdůraznil, že celní zákon rozlišoval jednoletou subjektivní a šestiletou objektivní lhůtu. Vzhledem k tomu, že ke spáchání správního deliktu došlo dne 16. 9. 2014 a řízení o správním deliktu bylo zahájeno dne 8. 8. 2018, objektivní lhůta k zahájení řízení o přestupku byla zachována. Pokud jde o jednoletou subjektivní lhůtu, žalovaný připustil, že Zpráva OLAF byla stěžejním podnětem pro zahájení kontroly po propuštění zboží. Tato zpráva však obsahovala jen indicie o možném porušení právních předpisů, které musely být následně prověřeny. Rozhodným dnem, kdy se Celní úřad o spáchání správního deliktu dozvěděl, byl však až okamžik vypracování zprávy o kontrole dne 5. 1. 2018. Právě na základě této kontroly Celní úřad teprve odhalil skutečnosti, které byly popsány v závěrečné zprávě o kontrole. V ní také byly konkretizovány podklady pro zahájení řízení. Jednoletá

subjektivní lhůta počala běžet dne 5. 1. 2018 a v době zahájení řízení tak dosud neuplynula. Žalovaný k tomu konečně doplnil, že tuto námitku prekluze žalobkyně v průběhu dosavadního řízení vůbec neuplatnila.

14. Obsah vyjádření žalovaného k dalším žalobním bodům pak již soud pro větší stručnost nerekapituloval, neboť se věcným posouzením korespondujících žalobních námitek nezabýval.
15. V replice k tomuto vyjádření žalobkyně navázala na svou žalobní argumentaci a v reakci na vyjádření žalovaného zdůraznila, že Celní úřad se o čínském původu zboží dozvěděl výlučně ze Zprávy OLAF. Upozornila na to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí sám uvedl, že dokladem a důkazem o původu zboží byl výsledek šetření OLAF. V rámci průběhu kontroly přitom žalobkyně předložila stejné doklady, které použila a předložila v celním řízení dne 16. 9. 2014. Celní úřad tak při kontrole nemohl objektivně zjistit žádné nové skutečnosti, jejichž zjištění by mohlo zapříčinit počátek běhu jednoleté subjektivní lhůty. Žalovaný ostatně žádné takto zjištěné skutečnosti neidentifikuje. Argumentaci žalovaného proto žalobkyně označila jako účelovou,

vedenou snahou prodloužit subjektivní lhůtu. Žalobkyně také odmítla tvrzení žalovaného, že námitku prekluze v odvolacím řízení neuplatnila, i bez toho by se však soud musel touto otázkou zabývat z úřední povinnosti.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Na základě přezkumu napadeného rozhodnutí pak dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**, neboť odpovědnost žalobkyně za správní delikt zanikla z důvodu prekluze. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, když pro takový postup byly splněny podmínky podle § 76 odst. 1 s. ř. s.
17. V prvé řadě je potřeba předeslat, že prekluze či promlčení odpovědnosti za správní delikt je otázkou, kterou se správní soud musí zabývat vždy a z úřední povinnosti (např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2020, č. j. 10 As 156/2018 - 110). Právní úprava, ze které je přitom nutné s ohledem na hmotněprávní charakter prekluzivní lhůty (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2006, č. j. 5 Afs 68/2005 - 68) primárně vycházet, je obsažena v § 298 odst. 3 celního zákona ve znění do 31. 12. 2014. Podle tohoto ustanovení platilo, že „(o)dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže celní úřad o něm nezahájil řízení **do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl**, nejpozději však do šesti let ode dne, kdy byl spáchán.“ (pozn. zvýraznění doplněno)
18. Zvláštní pozornost pak musí soud věnovat i případným pozdějším změnám právní úpravy, pokud by tyto změny vedly k příznivějšímu výsledku pro pachatele (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS). Soud se proto nejprve zabýval tím, jakou úpravu zániku odpovědnosti za správní delikt na případ žalobkyně aplikovat. Nemohl totiž přehlédnout, že s účinností od 1. 7. 2017 byla přijata nová úprava přestupkového práva; žalobkyně ostatně na tuto skutečnost upozorňovala ve svém odvolání a dovolávala se aplikace tříleté

promlčecí lhůty podle § 30 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, což žalovaný odmítl s odkazem na § 112 odst. 2 téhož zákona.

19. Soud však podotýká, že v průběhu soudního řízení v nyní projednávané věci Ústavní soud nálezem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, zrušil ustanovení § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky a potvrdil hmotněprávní charakter prekluzivní (promlčecí) lhůty. Nálezem ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, pak posléze zrušil i zbývající část § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, což znamená, že i v případě lhůty pro zánik odpovědnosti se uplatní pravidlo použití pozdější příznivější úpravy ve smyslu § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Předmětné derogační nálezy Ústavního soudu by musel zdejší soud zohlednit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2003, č. j. 7 A 146/2001 - 29, č. 2/2003 Sb. NSS), pokud by dospěl k závěru, že po zrušení odstavce druhého § 112 zde existuje pro žalobkyni příznivější právní úprava lhůt pro zánik odpovědnosti za předmětný správní delikt. V této souvislosti soud ovšem nepřehlédl, že současně (v tentýž okamžik) s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky došlo s účinností ode dne 1. 7. 2017 i k novelizaci úpravy prekluzivní (promlčecí) lhůty podle celního zákona, resp. podle zákona č. 242/2016 Sb., který celní zákon z roku 1993 nahradil. Ten v § 50 odst. 1 obsahuje úpravu promlčecí lhůty v délce šesti let, která tak představuje zvláštní ustanovení oproti § 30 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky. Vzhledem k tomu, že ke spáchání správního deliktu došlo dne 16. 9. 2014, je zřejmé, že k uplynutí šestileté lhůty v době řízení před žalovaným v žádném případě dojít nemohlo.
20. Lze tedy shrnout, že pozdější právní úprava pro žalobkyni příznivější není. Soud se proto musel vrátit k posouzení prekluze správně-trestní odpovědnosti žalobkyně podle § 298 odst. 3 celního zákona. V projednávané věci přitom není sporné, že Celní úřad zahájil řízení o správním deliktu žalobkyně v rámci šestileté objektivní lhůty. Podstatou námítky prekluze odpovědnosti žalobkyně za předmětný delikt je zodpovězení otázky, od jakého okamžiku začne běžet subjektivní lhůta k zahájení řízení o tomto deliktu, tedy kdy se Celní úřad dozvěděl o spáchání správního deliktu.
21. K počátku běhu subjektivní lhůty v takových případech (podle obdobných ustanovení jiných zákonů, avšak přenositelně i pro prekluzivní lhůtu podle celního zákona) existuje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu, potvrzená i usnesením rozšířeného senátu ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 14/2011 - 115, v němž rozšířený senát vysvětlil, že institut prekluzivní lhůty v sankčním řízení vnímá striktně jako nástroj bránící právní nejistotě a průtahům na straně správního orgánu. Z toho důvodu se dle rozšířeného senátu „(z)a okamžik, kdy se správní orgán po rozumu zákona ‚dozví‘ o porušení cenových předpisů, tak sluší pokládat již ten den, kdy sankcionující orgán soustředí ony poznatky, informace a důkazní prostředky, z nichž je možno na spáchání deliktu usoudit, lhotejno, zda proběhlo jejich posouzení se závěrem o tom, že delikt byl spáchán a kým. Proto tedy žalovaným již zmiňované analýzy, srovnávání a vyhodnocování atp. probíhají v prekluzivní lhůtě již běžící, a v téže lhůtě také musí doběhnout do pravomocného výsledku také řízení o uložení sankce“. Rozšířený senát pak uzavřel, že „(n)ení rozhodující, zda v tento den již byl zpracován kontrolní protokol, ani zda tyto poznatky byly analyzovány a posouzeny se závěrem, že delikt byl spáchán a kým“. Na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2013, č. j. 7 Afs 14/2011 - 134, zdůraznil, že počátek běhu prekluzivní lhůty je třeba spojit s přezkoumatelnou objektivní skutečností, kterou však nemůže být vyhotovení protokolu, když tu přirozeně o žádnou objektivní skutečnost nejde, protože o datu vyhotovení rozhoduje správní orgán zcela volnou úvahou. „Objektivní a následně zjititelnou skutečností je však okamžik finalizace onoho

souhrnu skutkových poznatků, který je potřebný k tomu, aby z nich mohl být učiněn právní závěr o tom, že k deliktu došlo. Jestliže se takové poznatky dostanou do dispozice orgánu, v jehož pravomoci je sankční řízení provést, pak je nutno mít za to, že se o deliktu správní orgán „dozvěděl“, třebaže – a tu je ovšem třeba stěžovateli přisvědčit – zpracování, hodnocení, analyzování a zejména také správní posouzení získaných poznatků vyžaduje v komplikovaných případech jistě další (často nemalé) úsilí a přirozeně i čas. Toto úsilí ale musí být vyvíjeno a tento čas musí být včítán do prekluzivní lhůty již běžící.“

22. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vycházel i z judikatury Ústavního soudu. Dle nálezu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09, je smyslem jednoroční prekluzivní subjektivní lhůty (zde pokuty podle zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy) „*přimět správní orgán k aktivní činnosti - včetně zjišťování a prokazování, kdo je za porušení zákona odpovědný - bezprostředně od okamžiku, kdy se dozví o skutkových okolnostech v takovém rozsahu, který umožní předběžné právní zhodnocení, že došlo k porušení zákona jako takového; to platí s ohledem na ústavní princip právní jistoty a na povinnost správního orgánu rozhodnout bez zbytečných průtahů*“. Lhůty k rozhodnutí totiž představují v právním státě jeden z mechanismů výrazně omezujících tendence k nekontrolovatelnosti správních orgánů a průtahům v řízení před nimi. Tomu je třeba přizpůsobit i interpretaci zkoumaného ustanovení a vyvarovat se takového výkladu, který by smysl lhůty opomíjel“ (zvýraznění doplněno soudem; obdobně srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 8. 2010, sp. zn. III. ÚS 949/09).
23. V této souvislosti je třeba zmínit i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2013, č. j. 7 As 95/2011 - 108, v němž bylo uvedeno, že počátek běhu této lhůty nelze spojovat s posouzením spočívajícím v kvalifikovaném předběžném vyhodnocení věci, ale s možností takové předběžné vyhodnocení provést. Pro počátek běhu subjektivní prekluzivní lhůty je proto rozhodující, kdy se do dispoziční sféry správního orgánu dostane informace o možném porušení citovaného zákona, bez ohledu na to, jaké závěry poté z této informace dovodí. „*Musí se však jednat o takovou informaci, z níž je alespoň v základních rysech zřejmé, v čem konkrétně má porušení zákona spočívat. Je přitom naprosto irelevantní, jaký subjekt tuto informaci správnímu orgánu poskytl*.“ K uvedeným závěrům se Nejvyšší správní soud přihlásil např. také v rozsudku ze dne 15. 4. 2015, č. j. 2 As 204/2014 - 71.
24. Představený judikatorní rámec lze tedy shrnout tím způsobem, že pro počátek běhu subjektivní prekluzivní lhůty je rozhodující, kdy se do dispoziční sféry správního orgánu dostane informace o možném porušení zákona, bez ohledu na to, jaké závěry poté správní orgán z této informace dovodí. Musí se však jednat o nashromáždění takových informací, z níž je alespoň v základních rysech zřejmé, v čem konkrétně má porušení zákona spočívat; samotné zpracování a posouzení těchto poznatků, vč. dalšího zjišťování již ovšem probíhá za běhu prekluzivní lhůty.
25. V tomto případě soud ze správního spisu, vedeného elektronicky a předloženého soudu na nosiči DVD-ROM, zjistil, že se v něm nachází Zpráva OLAF, včetně dvou příloh – dopisu ředitele oddělení vyšetřování DOI ze dne 28. 6. 2017 a soubor označený jako „*Annex_2-Excel_file_with_transshipment data (OLAF2016031)*“ obsahující tabulku s údaji o tam konkretizovaných zásilkách. Z ověřovací doložky převedení dokumentu do digitální podoby lze dovodit, že předmětné dokumenty byly Celnímu úřadu známy a „založeny“ do spisu nejpozději dne 27. 7. 2017.
26. Především z poslední uvedené tabulky pak Celní úřad i žalovaný ve svých závěrech vycházeli. To je zřejmé již ze zprávy Celního úřadu o kontrole ze dne 5. 1. 2018, č. j. 1474/2018-510000-51, v níž se mj. uvádí: „*Ze získaných informací je zřejmé, že předmětné*

zboží má původ v Čínské lidové republice. Přílohou Zprávy OLAF No. AM 2016/009, číslo případu OF/2015/1332, Informace č. OCM(2017)12896-30/06/2017, je komplexní tabulka získaných informací od orgánu DOI, ze které vyplývá ucelený řetězec událostí potvrzující výše uvedené zjištění, viz tabulka v souboru „Annex_2-Excel_file_with_transshipment data (OLAF2016031)“ (dále jen „tabulka“). Dodavatel v Čínské lidové republice (sloupec „Seller“ tabulky) vyvezl zboží na území Tchaj-wanu příjemci (sloupec „Taiwanese importer“ tabulky). Na území Tchaj-wanu bylo zboží propuštěno do režimu zpětného vývozu (sloupec „Taiwanese Exporter“), ale v rozporu s deklarovaným místem určení zpětného vývozu, bylo následně zboží dovezeno v kontejneru (sloupec „Container“ tabulky) na území Společenství. Následně poté bylo zboží s uvedením **původu zboží Tchaj-wan propuštěno do režimu volný oběh v České republice.**

Na základě výše uvedeného zjištění provedl celní úřad kontrolu po propuštění zboží NK0085/17/510501, za účelem napravení chybných údajů, deklarovaných ve výše uvedeném celním prohlášení, a to v souladu se zněním čl. 221 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, celní kodex Společenství ve znění platném v době propuštění výše uvedeného zboží do volného oběhu a § 265 zákona 13/1993 Sb., celní zákon, taktéž ve znění platném v době propuštění výše uvedeného zboží do volného oběhu, **neboť existují okolnosti svědčící o situaci, kdy celní dluh vznikl v důsledku činu, který v době kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, čímž se prodlužuje lhůta pro oznámení celního dluhu dlužníkovi na 10 let od vzniku celního dluhu.**“

27. Na to Celní úřad navázal následovně: „Jako důkaz pro své kontrolní zjištění, tedy že kontrolované zboží není původní v zemi Tchaj-wan, jak bylo deklarováno v kontrolovaném JSD, ale v Čínské lidové republice, použil celní úřad Zprávu OLAF No. AM 2016/009, číslo případu OF/2015/1332 a Informace č. OCM(2017)12896-30/06/2017, včetně tabulky, která tvoří její nedílnou součást. Použití Zprávy OLAF jako přímý důkaz umožňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném OLAF a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (dále jen „Nařízení č. 883/2013“)… Uvedená **zpráva OLAF**, včetně tabulky, **prokazatelně uvádí**, že v případě dovozu zboží spojovacího materiálu přepravovaného v kontejneru MSKU3813355, uskutečněného na základě kontrolovaného JSD MRN 14CZ6100001E2RCAC1, ze dne 16. 9. 2014, **došlo k nesprávnému deklarování původu zboží v Tchaj-wanu (TW), namísto správného původu zboží v Čínské lidové republice (CN).**

Vzhledem ke skutečnosti, že je v uvedené příloze zprávy OLAF identifikován případ spojovacího materiálu propuštěného do režimu volný oběh kontrolovanou osobou, konkrétně v příloze pod názvem „Annex_2-Excel_file_with_transshipment data (OLAF2016031)“, je na řádce č. 25 ztotožněna přeprava zboží ocelových podložek „Washers“ v kontejneru MSKU3813355, u kterého je prokázán původ zboží v Čínské lidové republice, je povinností celního úřadu přijmout nezbytná opatření, která vedou k nápravě zjištěných skutečností.“

28. Žalovaný pak význam obsahu Zprávy OLAF shrnul v napadeném rozhodnutí následovně: „Přílohou Zprávy OLAF No. AM 2016/009, číslo případu OF/2015/1332, Informace č. OCM(2017)12896-30/06/2017, je komplexní tabulka získaných informací od orgánu DOI, ze které

vyplývá ucelený řetězec událostí potvrzující výše uvedené zjištění, viz tabulka v souboru „Annex_2-Excel_file_with_transshipment data (OLAF2016031)“…“

29. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že Zpráva OLAF a její přílohy byly klíčovým podkladem pro postup a následné závěry obou správních orgánů. Rovněž podle soudu představovaly tyto dokumenty klíčový zdroj informací ohledně pravosti a správnosti údajů o zemi původu v celním prohlášení. Soud zde podotýká, že tabulková příloha Zprávy OLAF obsahovala zcela konkrétní informace, podle nichž bylo možné předmětnou zásilku, o níž v nynějším řízení jde, identifikovat: na 25. řádce tabulky se nachází mezinárodní označení České republiky (CZ), datum exportu a identifikace čísla kontejneru MSKU3813355, jež se shoduje s číslem kontejneru uvedeným již na celním prohlášení ze dne 16. 9. 2014. Tomuto číslu kontejneru pak odpovídá i popis zboží na str. 2 tabulky jako „Washers“, neboli ocelové podložky. Právě tato identifikace je nepochybně příčinou ztotožnění příslušného celního prohlášení žalobkyně (JSD MRN 14CZ6100001E2RCAC1). Je totiž zjevné, že kontrola nebyla zahájena namátkově, ale cíleně (podle obsahu správního spisu toliko na základě Zprávy OLAF). Jakkoli se tak daná tabulka netýká jen předmětného dovozu a neobjevuje se v ní např. název žalobkyně či odběratele zboží, bylo nepochybně možné zcela přesně identifikovat nesprávné celní prohlášení žalobkyně.
30. Podle názoru soudu se tak nejednalo jen o jakési dílčí a prvotní indicie, ale o podstatné a relativně konkrétní informace, z nichž bylo možné usuzovat na poskytnutí nesprávných informací o zemi původu v celním prohlášení, tj. na nesprávné (nepravé, resp. padělané) potvrzení o zemi původu. V následném průběhu kontroly žalobkyně předložila pouze předmětné celní prohlášení ze dne 16. 9. 2014, vč. dokladu o zemi původu, fakturu apod., z nichž ovšem nevyplynuly žádné nové skutečnosti. Celní úřad v zásadě jen ověřil soulad těchto údajů se Zprávou OLAF a její tabulkovou přílohou, přičemž své závěry nijak nekorigoval či neposunul s ohledem na obsah těchto podkladů (např. podezřelé údaje v dokladu o zemi původu). Fakticky řekl jen tolik, že tyto doklady nemohou se zřetelem ke Zprávě OLAF obstat. O tom ostatně svědčí skutečnost, že správní orgány ve zprávě o kontrole i odůvodnění obou správních rozhodnutí opíraly své závěry primárně a v zásadě výhradně o Zprávu OLAF a její přílohy. Pakliže by se mělo jednat jen o pouhé dílčí indicie, soudu uniká, na základě jakých jiných podkladů, podporujících obsah Zprávy OLAF, ke svým závěrům došly. Tvrzení, že klíčový a v zásadě jediný důkaz správních orgánů pro závěr o spáchání správního deliktu je pouhou prvotní indicií, s níž v žádném případě nelze ztotožňovat okamžik dozvědění se o správním deliktu, proto vyznívá nesmyslně.
31. Soud tak ve světle výše citované judikatury uzavírá, že již samotná Zpráva OLAF podle jeho přesvědčení umožnila Celnímu úřadu předběžné právní zhodnocení možného porušení zákona, když alespoň v základních rysech předestírala, v čem konkrétně má toto porušení spočívat – podle napadeného rozhodnutí z ní ostatně vyplývá *„ucelený řetězec událostí potvrzující výše uvedené zjištění“*. Soud přitom nezpochybňuje, že tyto skutečnosti bylo potřeba následně vyhodnotit a ověřit, nicméně takové ověřování již mělo probíhat v rámci prekluzivní lhůty; ať již v rámci kontroly nebo přímo správního řízení. Bylo by ostatně nesmyslné vztahovat počátek běhu prekluzivní lhůty až k okamžiku, kdy má správní orgán již postaveno najiisto, že ke správnímu deliktu došlo. To má být cílem až následného řízení.
32. Ani z § 298 odst. 3 celního zákona, ani z čl. 48 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, upravujícího kontrolu po propuštění zboží, přitom nevyplyvá, že by bylo možné získat relevantní informace o určitém celním případě jen na základě provedené kontroly, tedy že pouze následná kontrola a její výsledek jsou jediným zdrojem poznatků, z něhož lze usuzovat na spáchání správního deliktu. Z pohledu soudu je proto irrelevantní, kdy došlo k ukončení kontroly po propuštění zboží a

kdy odbor následných kontrol Celního úřadu předal jinému odboru téhož správního orgánu výsledky kontroly a podnět k zahájení řízení ve věci správního deliktu (to je věci nastavení interních postupů v rámci jednoho

a téhož správního orgánu). Podstatným je okamžik, kdy Celní úřad shromáždil dostatečné penzum informací, z něhož bylo možné předběžně usuzovat na spáchání správního deliktu. Počátek běhu prekluzivní lhůty tak nelze vztahovat k okamžiku vyhotovení zprávy o kontrole dne 5. 1. 2018, ale nejpozději ke dni 27. 7. 2017, kdy se Celní úřad nejpozději seznámil se Zprávou OLAF – v tento okamžik se totiž o správním deliktu (jeho základních obrysech) dozvěděl.

33. Pokud k zahájení správního řízení, za něž je nutné považovat vydání příkazu, došlo dne 8. 8. 2018, je zřejmé, že jednorocní subjektivní lhůta k zahájení řízení ve věci uplynula. K tomu soud na okraj dodává, že uplynutí prekluzivní lhůty jde výhradně k tíži Celního úřadu, který ve věci mezi vyhotovením zprávy o kontrole a následným vydáním příkazu celých 7 měsíců neučinil jediný úkon.
34. Ostatními žalobními námitkami se již soud s ohledem na uvedené závěry blíže nezabýval.

VI. Závěr a náklady řízení

35. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobu shledal důvodnou, a proto napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Zároveň s napadeným rozhodnutím soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i prvostupňové rozhodnutí, a to z důvodu, že toto rozhodnutí nemělo být pro uplynutí prekluzivní lhůty vůbec vydáno.
36. Soud pak věc v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. Pro úplnost soud dodává, že v řešené věci zrušil napadené rozhodnutí z důvodu prekluze delikttní odpovědnosti žalobkyně, tedy pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39). Z toho důvodu v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. rozhodl o věci bez jednání, byť žalobkyně nařízení jednání požadovala.
38. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč, dále odměně za 3 úkony právní služby [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu – žaloba a replika] v částce 3 100 Kč za jeden úkon, celkem 9 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a náhradě hotových výdajů za 3 úkony v částce 300 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Právní zástupce žalobkyně osvědčil, že je plátcem DPH, a proto se částka dále zvyšuje o hodnotu příslušné sazby. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce celkem 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. března 2021

Mgr. Martin Lachmann v. r.

předseda senátu